

FD, 2019

SUMAR / SUMMARY

I.

Titlul română: -

Titlul limba straină: DÉNOMINATIONS ROMANES POUR ALE QI 041 'TRONC' / ALE QI 041
TRUNK: ROMANCE TERMS FOR 'TRUNK' [[PDF](#)]

Numele autorului: ROZALIA COLCIAR, VERONICA ANA VLASIN

DOI: <https://www.doi.org/10.47876/FD.2019.38.01>

Rezumatul: The study analyzes the terms registered for QI 041 from ALE, notion 'trunk (of a tree)', in the Romance area. After grouping the meanings of the registered terms we identified a large number of words referring not only to the trunk (stem) itself, defined by the dictionaries as the thickest part of a tree, between its roots and the point where its branches start to grow, but they also refer to different parts of the tree's trunk – 'log, stump, chump' – the part that remains after the tree is cut down, even objects made of (thin or thick) parts of a tree's trunk (stem). The meaning 'trunk, stem' is present on a large area of Romance languages, but along with this meaning, there are also specific meanings referring to segments of the trunk, according to its thickness (thus, the diameter becomes a classification criterion) and terms referring to objects made of wood, used in everyday life. It is possible that in certain situations the subjects of the inquiry to have offered answers for question 042 The trunk (of a cut tree), log which resulted in the lexical diversity in some Romance languages. For instance, Romanian registers only 4 terms which refer specifically to the tree's trunk (stem), while for trunk (log) the inventory is much larger.

Adresa instituțională: Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”, Cluj-Napoca, Str. E. Racoviță nr. 21

II.

Titlul română: Troparul pascal în dialectul aromân din codicele lui Kosta Cepi Vithkuqari (Costa Cepi din Bitcuchi) [[PDF](#)]

Titlul limba străină: THE PASCHAL TROPAR IN THE AROMANIAN DIALECT OF THE KOSTA CEPI VITHKUQARI CODICES

Numele autorului: BARDHYL DEMIRAJ

DOI: <https://www.doi.org/10.47876/FD.2019.38.02>

Rezumatul: In this paper we considered the analasys of terms belonging to the Aromanian lexicon from a motivational perspective. After defining the concept of motivational analysis, for which we accessed different specialized papers, we commented the correspondents, from the Aromanian dialect, of the terms

tick

,

cheese

,

shepherd dog

,

breach

and

skin

The terms were extracted from the
Linguistic Atlas of the Aromanian Dialect

(author: Nicolae Saramandu, editor: Manuela Nevaci). At the end of the article we was able to conclude that all the terms considered allow interpretations from the perspective of motivational analysis.

Keywords: Aromanian dialect, motivational analysis, *tick*, *cheese*, *shepherd dog*, *breach* and *skin*

III.

Titlul română:

Titlul limba străină: SEMANTIC CHARACTERISTICS OF THE NOUNS WITH MEANING
'RYE' IN SLAVIC LANGUAGES [[PDF](#)]

Numele autorului: ILIYANA GARAVALOVA

DOI: <https://www.doi.org/10.47876/FD.2019.38.03>

Rezumatul: The expectations for a word to function in most or in all analyzed lexical paradigms are fully justified , since the majority of the analyzed vocabulary is of domestic origin and closely related languages are considered which

belong to a single linguistic family, the archetype of its word-formation models is found in

Old Slavic. It is with the help of the very close geo-political conditions in which are placed and developed Slavic peoples - which is the reason for the existence of interesting parallels with the evolution of the Turkic borrowings in them. However, there is no full consilience

in semantic characteristics of words, as the meaning of each of them undergoes also an individual development within the specific linguistic system in which it is found.

IV.

Titlul română: ÎNCERCĂRI DE ANALIZĂ MOTIVAȚIONALĂ A UNOR TERMENI PASTORALI DIN AROMÂNĂ [\[PDF \]](#)

Titlul limba străină: TESTS FOR MOTIVATIONAL ANALYSIS OF SOME AROMANIAN PASTORAL TERMS

Numele autorului: IOANA IANCU

DOI: <https://www.doi.org/10.47876/FD.2019.38.04>

Rezumatul: În analizele și comentariile noastre din această lucrare, am remarcat că toți termenii avuți în vedere permit interpretări din perspectiva motivației. O parte dintre aceștia

suportă analiza din perspectiva semnificantelor, în sensul că între învelișul sonor și semnificat există un raport motivațional.

Legătura naturală dintre semnificat și semnificant nu s-a opacizat. Este cazul cuvintelor *cârléjē* (

căpușă),

caș

◦

d

/

lți

(*căș*),

că ne dit cupíe

,

că nă di picurár

◦

(

câine ciobănesc),

cărare

(*s̄trungă*) etc. Pe de altă parte, la alți termeni, relația motivațională nu se referă la legătura naturală dintre semnificat și semnificant, ci la legătura dintre un sem al sememului respectiv cu o altă formă cu sens identic sau foarte apropiat. Exemple din această categorie, analizate supra, sunt:

Ö

ali,

târváč

◦

(*burduf*),

/

şă

;

arâsto

á

că

;

pure

á

uă

;

scam

(*s̄trungă*),

cătămór

(*căpușă*).

În urma încercărilor noastre în acest studiu, se conturează și se accentuează ideea că interpretarea motivațională a sensurilor cuvintelor și a relațiilor semantice dintre acestea va constitui de acum înainte o metodă binevenită de analize lexicale.

V.

Titlul română:

Titlul limba străină: Outcomes and prospects for the development of bulgarian dialectology [
[PDF](#)

]

Numele autorului: ANA KOCHEVA

DOI: <https://www.doi.org/10.47876/FD.2019.38.05>

Rezumatul: The Section is working successfully on the international projects "Common Slavic Linguistic Atlas" and "European Linguistic Atlas" which study Bulgarian dialects in the context of other Slavic and Balkan languages

It should be particularly noted that the Section is working in cooperation with a number of state and non-governmental organizations. The effect of our work is essential and presentation of key publications is always accompanied

by various events in the electronic media and attracts public attention. This means that Bulgarian dialectology, which has always been of significant public importance, is facing the general practice. Our next tasks will be once again orientated towards Bulgarian, European and the world language situation.

VI.

Titlul română: Termeni pentru batistă ‘mouchoir’ în graiurile dacoromâne (pe baza ALRR. SINTEZĂ I) [[PDF](#)]

Titlul limba străină: DES TERMES POUR BATISTĂ ‘MOUCHOIR’ DANS LES PATOIS DU DACOROUMAINE (SUR LA BASE D’ALRR. SYNTHÈSE I)

Numele autorului: MARA IULIANA MANTA

DOI: <https://www.doi.org/10.47876/FD.2019.38.06>

Rezumatul: Nous avons analysé les termes de la carte BATISTĂ ‘mouchoir’ de l’ALRR. Synthèse I, analyse qui nous a permis de faire quelques réflexions sur les motivations des noms qui désignent ‘le mouchoir’ dans les parlers du dacoroumain. Nous avons poursuit l’origine et la répartition géographique des termes, les motivations linguistiques et socio-culturelles des termes analyses. L’apparition et l’utilisation des ces termes est due aux conditions sociales, aux rapports sociaux et à la mentalité du people. Le terme ‘batistă’ est utilisé surtout aux patois de l’est et du sud, il est connu dans les autres zones linguistiques, mais les termes utilisés sont d’origine slave, turque et hongroise (cârpă, basma, chischineu etc.).

Adresa instituțională: Institutul de Lingvistică al Academiei Române „Iorgu Iordan –

Alexandru Rosetti”, Bucureşti, Calea 13 Septembrie nr. 13

 maramanta@gmail.com

VII.

Titlul romana: Despre sufixul verbal -ui în graiurile dacoromâne sudice [[PDF](#)]

Titlul limba strina: ABOUT THE -ui VERBAL SUFFIX IN DACO-ROMANIAN SOUTH SUBDIALECTS

Numele autorului: MARIA MARIN

DOI: <https://www.doi.org/10.47876/FD.2019.38.07>

Rezumatul: The article tries to describe the usage of the -ui verbal suffix in the dialectal variant from Oltenia (Lesser Wallachia), Muntenia (Greater Wallachia) and Dobruja as reflected in Dictionarul graiurilor dacoromâne sudice (Dictionary of Daco-Romanian South Subdialects) (DGS). After a short presentation of the history of this derivative element, we discuss and explain different specific situations that were encountered in the gathered material; this, we can show its richness, variety and importance for revealing some new aspects of dialectal variants, in general, and of south subdialects, in particular.

Adresa instituţională: Institutul de Lingvistică al Academiei Române „Iorgu Iordan – Alexandru Rosetti”, Bucureşti, Calea 13 Septembrie nr. 13

VIII.

Titlul română: -AŞTINĂ, VARIANTĂ SAU SUFIX? [[PDF](#)]

Titlul limba străină: --AŞTINĂ, VARIANT OR SUFFIX?

Numele autorului: IULIA MĂRGĂRIT

DOI: <https://www.doi.org/10.47876/FD.2019.38.08>

Rezumatul: Pentru particula -aştină, traseul de conversiune în afix ar pleca de la cuvântul care prezintă posibilitatea de identificare a acestuia, *cucuruz* + *aştină*, atestat pentru prima oară în *Lexiconul de la Buda*.

Creat, ipotetic, prin contaminație *cucuruz* + *şaştină*, acesta ar fi putut constitui prototipul pentru unele formații ulterioare prin separarea unui nou formant:

-aştină

. Activarea acestuia ar părea că se produce în cazul bazelor care în structura fonetică conțin vocalele

a, ā, o

:

c

o

şaştină,

despăr

taştină, ḫ

împăr

taştină, ḫ

lăza

ştină, ḫ

rogoz

aştină, ḫ

văr

aştină, ḫ

văt

aştină, ḫ

zăg

aştină

. Din enumerare lipsește

cucuruzaştin

ă

, atipic prin structura fonetică, pe care l-am considerat, virtual, cap de serie. În cazul discutat posibilitatea separării clare a componentelor, la analiză,

cucuruz + - aştină

, ne pune în față unui formant necunoscut. Pentru a-l explica am recurs la crearea prin contaminație (v.

supra

).

Prin raportare la

-iştină

ale cărui baze derivative prezintă, pentru aceleasi condiții, vocalele

-e, -i

:

barabo

iştină, ḫ

curech

iştină, ḫ

cânep

iştină, ḫ

măla

iştină

, particula

-aştină

pare o variantă. De aici, aprecierea Fl. Sădeanu în acest sens. Întrucât, în mod întâmplător

-aştină

s-a desprins ca formant, în condiții de independență față de

-iştină

, mai firesc ni se pare statutul său de sufix autonom. Posibilitatea separării acestuia în unele formații (

lăzaştină, văraştină

) constituie un argument pentru calitatea de afix și nu de variantă.

IX.

Titlul romana: Sugestii etimologice în lumina datelor din ALRR. SINTEZĂ: burlan (burloj, burlui, urloj), plimba (primba) [[PDF](#)]

Titlul limba strina: SUGGESTIONS ÉTYMOLOGIQUES À LA LUMIÈRE DES DONNÉES FOURNIES PAR ALRR. Synthèse

Numele autorului: MIHAELA MARIANA MORCOV

DOI: <https://www.doi.org/10.47876/FD.2019.38.09>

Rezumatul: Dans cet article nous avons examiné dans la perspective des données fournies par la géographie linguistique et reflétées dans l’ALRR. Sinteză, l’origine des mots burlan et plimbă (primblă). L’aréologie des mots analysés prouve, à notre avis, que burlan est le résultat d’une contamination entre olan et buriu (ou le dérivé buriaş, de la même famille lexicale). L’analyse du sémantisme, de la forme et de la distribution géographique du mot primblă (plimbă) nous suggère l’hypothèse étymologique d’une forme contaminée qui a dû être altérée sous l’influence des formes de l’indicatif présent, de la 3e personne du verbe plimba (primbla) ‘changer la place d’un objet’ ‘se déplacer, changer de place (sur un objet)’.

Adresa instituțională: Institutul de Lingvistică al Academiei Române „Iorgu Iordan – Alexandru Rosetti”, București, Calea 13 Septembrie nr. 13

X.

Titlul romana: Antroponime cu consoana labială inițială [p] palatalizată [[PDF](#)]

**Titlul limba strina: ANTHROPOONYMS WITH THEIR INITIAL CONSONANT [P]
PALATALIZED**

Numele autorului: TEODOR OANĂ

DOI: <https://www.doi.org/10.47876/FD.2019.38.10>

Rezumatul: The paper points out the territorial distribution of the surnames whose initial [p] is either palatalized or not (Chele – Piele, Cheptine – Peptine, Chistol – Pistol etc.). Our research confirms the results of the dialectal surveys focused on the occurrence of this linguistic phenomenon with common nouns.

Adresa instituționala: Facultatea de Litere, Universitatea din Craiova

XI.

Titlul romana: Terminologia păstoritului în dialectul aromân și în dialectele italiene din perspectiva geografiei lingvistice [[PDF](#)]

Titlul limba strina: SHEPHERD'S TERMINOLOGY IN AROMAN DIALECT AND ITALIAN DIALECTS FROM THE LINGUISTIC GEOGRAPHY PERSPECTIVE

Numele autorului: NICOLAE SARAMANDU, MANUELA NEVACI

DOI: <https://www.doi.org/10.47876/FD.2019.38.11>

Rezumatul: The unity of the shepherd terminology in Romanian and Italian, continuators of the Latin language, shows a unit that often extends throughout Romania. In the dialects of the Italian language some pastoral terms are competed by semantically motivated phrases, a phenomenon that is sometimes found in the Aromanian dialect. The continuity between Latin and the Romance languages is remarkable, which shows that the shepherd is an ancient basic occupation of the Romance peoples. Through the Romanian shepherds from the north and south of the Danube, the Latin shepherd terms were transmitted in Greek, Bulgarian, Slovenian, Serbian, Polish, Czech, Hungarian, Ukrainian. This shows that shepherding was a basic occupation of Romanians practiced in evolved forms, which were imposed on the peoples with whom the Romanians came in contact.

Adresa instituțională: Institutul de Lingvistică al Academiei Române „Iorgu Iordan – Alexandru Rosetti”, București, Calea 13 Septembrie nr. 13

XIII.

Titlul romana: Emfaza lui nu la formele negative ale verbului (II) [[PDF](#)]

Titlul limba strina:THE EMPHASIS OF NU IN THE NEGATIVE FORMS OF THE VERB

Numele autorului: ADRIAN TURCULEȚ

DOI: https://doi.org/10.47876/FD.2019.38.12

Rezumatul: The emphasis of the adverb nu in the negative forms of the verb is considered a specific trait of Romanian language. This paper (first part in FD XXXVII), based on a corpus extracted from the AMPROM Archive, investigates the auditory prominence of nu in relation to the accented vowel of the verb, using the main acoustic properties (duration, intensity and fundamental frequency) of the vowels (n)u and (v)e(de), (văz)u(t). The adverb nu is researched in the following contexts: 1. Inside of a negative assertive statement: Nevasta nu vede un căpitan (1st part). 2. Inside of a negative interrogative sentence: Nevasta nu vede un căpitan? 3. At the beginning of a negative assertive sentence: Nu l-am văzut pe Ion/Mihai. 4. In the third position, and followed by the vowel a, in which case nu takes the allomorphs nu-, n-: Nu-am/N-am văzut fetele. The frequency of the emphatic pronunciation of nu in our corpus was about 50% in the first position, about 80–90% in the third or fourth position, and it rarely appeared (about 9%) in the second position. Therefore, we suggest that the appearance of the emphatic pronunciation of nu (followed by its quasi-generalization), took place initially in the third/fourth positions, and then was expanded to the first position. In contrast, the extension of the emphasis to the second position remained secondary.

Adresa instituțională: Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Bulevardul Carol I nr. 11

NOTE LEXICALE: IULIA MĂRGĂRIT, Note etimologice [[PDF](#)]

MISCELLANEA: SILVIU-IOAN BEJINARIU, Information management framework for the European Linguistic Atlas [[PDF](#)]

RECENZII ȘI NOTE BIBLIOGRAFICE: Români de peste hotare. Memoriu elaborat în anul 1945 de consilierul de legătie Emil Oprisanu, Editura Academiei Române, 2014, ediție îngrijită de Nicolae-Şerban Tanaşoca (Alina Bojoga)

[
[PDF](#)
]

Bucureşti,

CRONICA: IRINA FLOAREA, MANUELA NEVACI, **MINUTES OF THE ATLAS LINGUARUM EUROPAE SYMPOSIUM, THE 51ST EDITORIAL BOARD MEETING, BAIA MARE, 27TH JUNE – 1ST JULY, 2018**

[
[PDF](#)
]

INDICE [[PDF](#)]